

Patvirtintos priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“ taisyklės

Žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinės priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“ (Priemonė) įgyvendinimo taisyklės.

Pagal intervencinę priemonę „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“ parama skiriama kasmet už žemės ūkio naudmenų plotą vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių (didesnio ar mažesnio intensyvumo), ar vietovėse, kuriose esama kitų specifinių kliūčių (intensyvaus karsto ar potvynių užliejamose vietovėse), siekiant kompensuoti pareiškėjams dalį patirtų papildomų išlaidų ir prarastų pajamų dėl vietovei nustatytų didelių gamtinių ar kitų specifinių kliūčių.

Pareiškėjai, norintys gauti paramą, privalo būti aktyvūs ūkininkai ir atitikti bendruosius reikalavimus, nustatytus Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių (Taisyklės) II skyriuje, laikytis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, nustatytų Taisyklių III skyriuje, bei kurių žemės ūkio valda arba jos dalis:

- yra vietovėje, kurioje esama didelių gamtinių kliūčių (didesnio arba mažesnio intensyvumo);
- patenka į Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ar Nemuno deltos užliejamų pievų arba į tam tikrų šalies regionų teritoriją, kuri priskiriama prie vietovių, kuriose esama kitų specifinių kliūčių, kategorijos.

Kompensacinės išmokos skiriamos kasmet vietovėse, kuriose esama:

- didelių gamtinių kliūčių (didesnio arba mažesnio intensyvumo) – už ariamąją žemę bei daugiamečius sodinius (Klasifikatoriaus I–III, V grupės) ir ganyklas arba pievas (Klasifikatoriaus IV, VI grupės);
- kitų specifinių kliūčių (intensyvaus karsto ar potvynių užliejamose vietovėse) – už plotus, deklaruojamus Klasifikatoriaus I-VI grupių kodais.

Atkreipiame dėmesį, kad pareiškėjai, **siekiantys gauti paramą pagal Priemonę už deklaruotą pievą ir ganyklą** (Klasifikatoriaus kodai GPŽ, RZV, 5PT-7, DGP, AGP, EPT, EPG, SPT, 5PT-2, ŠLT, EBB, MNP, MNŠ, DKP, EKP, DGG, AŽP), **privalo turėti bent 0,3 sutartinių gyvulių (SG)/ha pievų ar ganyklų**. Skaičiuojamas 12 mėn. vidutinio ūkinių gyvūnų skaičiaus pagal Ūkinių gyvūnų registre valdos narių esančius duomenis ir visų deklaruojamų pievų ar ganyklų, už kurias prašoma paramos, plotų santykis. Ūkinių gyvūnų laikymo vieta turi būti registruota didelių gamtinių (didesnio arba mažesnio intensyvumo) ar kitų specifinių kliūčių turinčioje vietovėje (intensyvaus karsto arba potvynių užliejamose vietovėse) arba besiribojančioje su šiomis vietovėmis teritorijoje.

Reikalavimas turėti bent 0,3 SG/ha pagal Priemonę deklaruotų pievų ar ganyklų yra **netaikomas** pareiškėjams, kurie **siekia gauti paramą už daugiametes žoles, auginamas sėklai**. Svarbu, jog paraiškoje tokie laukai būtų deklaruojami Klasifikatoriaus kodu GPŽ, pasirenkant sutartinį kodą „SĖ“ (kai paramos prašoma pagal Priemonę) arba „JS“ (kai paramos prašoma pagal Priemonę ir pagal intervencinę priemonę „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“).

Taip pat pareiškėjai **įsipareigoja ir privalo ūkininkauti ar užsiimti žemės ūkio veikla deklaruotame plote**, už kurį siekiama gauti paramą, **ne trumpiau nei iki gruodžio 31**

d. Jei valda yra išregistruojama iki gruodžio 31 d., yra laikoma, kad pareiškėjas neįvykdė įsipareigojimo, todėl netenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki šios datos buvo išmokėta, jis privalo paramą gražinti.

Paramos dydis

Vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių, kompensacinės išmokos bus diferencijuojamos, atsižvelgiant į vietovės gamtinių kliūčių intensyvumą seniūnijų lygmeniu. Jis bus vertinamas vidutiniais seniūnijos našumo balais (Vnb):

- Vietovėse, kuriose esama didesnio intensyvumo didelių gamtinių kliūčių (seniūnijos, kurių $Vnb \leq 32$ ir kurių sąrašas pateiktas Taisyklių 1 priede):
 - už ariamąją žemę bei daugiamečius sodinius, iki 200 ha (imtinai) valdos plotui – 48 Eur/ha;
 - už ariamąją žemę bei daugiamečius sodinius, didesniai kaip 200 ha valdos plotui – 24 Eur/ha;
 - už ganyklas arba pievas – 48 Eur/ha.
- Vietovėse, kuriose esama mažesnio intensyvumo didelių gamtinių kliūčių (seniūnijos, kurių $33 \leq Vnb \leq 34$ ir kurių sąrašas pateiktas Taisyklių 2 priede):
 - už ariamąją žemę bei daugiamečius sodinius, iki 200 ha (imtinai) valdos plotui – 32 Eur/ha;
 - už ariamąją žemę bei daugiamečius sodinius, didesniai kaip 200 ha valdos plotui – 16 Eur/ha;
 - už ganyklas arba pievas – 32 Eur/ha.

Vietovėse, kuriose esama kitų specifinių kliūčių, kompensacinės išmokos bus diferencijuojamos atsižvelgiant į gamtinės kliūties pobūdį:

- intensyvaus karsto vietovėse – 20 Eur/ha;
- potvynių užliejamose vietovėse – 20 Eur/ha.

Intensyvaus karsto vietovėms, kuriose kliūtis ūkininkavimui sukelia intensyvaus karsto reiškiniai, priskiriamos Biržų rajono savivaldybės Pabiržės, Pačeriaukštės ir Širvėnos seniūnijos, o Pasvalio rajono savivaldybėje – Krinčino, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Pumpėnų seniūnijos.

Potvynių užliejamoms vietovėms, kuriose kliūtis ūkininkavimui sukelia periodiškai pasikartojantys potvyniai arba yra reali šių potvynių grėsmė, priskiriamos Pagėgių savivaldybės Lumpėnų, Stoniškių seniūnijos ir Šilutės rajono savivaldybės Kintų, Rusnės seniūnijos.

Naudinga informacija

- [Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinės priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“ įgyvendinimo taisyklės](https://nma.lrv.lt/lt/naujienos/patvirtintos-priemones-vietoves-su-gamtinemis-ar-kitomis-specifinemis-kliutimis-igyvendinimo-taisykles/)

<https://nma.lrv.lt/lt/naujienos/patvirtintos-priemones-vietoves-su-gamtinemis-ar-kitomis-specifinemis-kliutimis-taisykles/>